

3. BÖLÜM

ARTERİYEL MEZENTERİK İSKEMİ

Yusuf Emre AYTİN¹

Ahmet Orhan SUNAR²

İskemik mezenterik hastalıkların son yirmi yılda artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Radyolojik görüntüleme yöntemlerindeki gelişmeler ile tanı koymada kolaylık sağlanması, kronik hastalıkları olan özellikle de kardiyopulmoner hastalığı olan kişilerin gelişen tıbbi tedaviler sonucu ortalama sağ kalım sürelerindeki artış, mezenterik hastalıkların görülme sıklığını dolaylı yoldan arttırmıştır. (1)

Mezenterik organlar: karaciğer, dalak, mide, duodenum, pankreas, jejunum, ileum, sağ kolon, sol kolon ve 1/3 üst rektum olarak sıralanır. Bu organların arteriyel kanlanmasında başlıca 3 ana damar görev alır. Çölyak arter(ÇA): karaciğer, mide, dalak, duodenum, pankreas, süperior mezenterik arter(SMA): pankreas, jejunum, ileum, sağ kolon, inferior me-

¹ Op. Dr. Yusuf Emre AYTİN, Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi, aytinyusuf@gmail.com

² Op. Dr. Ahmet Orhan SUNAR, Gümüşhane Devlet Hastanesi, orhansunar@hotmail.com

trombozunun aksine ciddi başarı sağlayamadığı yapılan çalışmalar ile gösterilmiştir. (27)

KAYNAKLAR

1. Yetişir F, Kaya I, Baran. Mezenterik İskemi. Dirim Aylık Tıp Gazetesi 2005;11:22
2. Martinez JP, Hogan GJ: Mesenteric ischemia. Emerg Med Clin North Am 2004; 22: 09- 928.
3. Boley SJ, Keleya RN, Mesenteric ischemic disorders In:Michael J. Zinner Seymour 1.Schwartz-Harold Ellis eds Maingot's Abdominal operations, 10th International Edition, 1997:655-689.
4. Dilege Ş. Mezenter Damar Hastalıkları. Kalaycı G (Editör). Genel Cerrahide. 2. baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi; 2002.s.883-93.
5. Boley SJ, Brandt LJ, Sammartano RJ. History of mesenteric ischemia. The evolution of a diagnosis and management. Surg Clin North Am 1997;77(2):275-88.
6. Stamatakos M, Stefanaki C, Mastrokalos D, *et al.* Mesenteric ischemia: still a deadly puzzle for the medical community. Tohoku J Exp Med 2008;216:197-204.
7. Acosta S, Bjorck M. Acute thrombo-embolic occlusion of the superior mesenteric artery: a prospective study in a well-defined population. Eur J Vasc Endovasc Surg. 2003;26:179-83
8. ATUDER (2017) Gürbüz AK. İskemik barsak hastalıkları yönetimi 2017.(27/09/2020 tarihinde http://file.atuder.org.tr/_atuder.org/fileUpload/Lz1irmTNfAQH.pdf adresinden ulaşılmıştır).
9. Bala M, Kashuk J, Moore EE, Kluger Y, Biffl W, Gomes CA, Ben-Ishay O, Rubinstein C, Balogh ZJ, Civil I, Coccolini F, Leppaniemi A, Peitzman A, Ansaloni L, Sugrue M, Sartelli M, Di Saverio S, Fraga GP, Catena F. Acute mesenteric ischemia: guidelines of the World Society of Emergency Surgery. World J Emerg Surg. 2017 Aug 7;12:38. doi: 10.1186/s13017-017-0150-5. PMID: 28794797; PMCID: PMC5545843.
10. Kaleya RN, Sammartan RJ, Boley SJ. Aggressive approach to

- acute mesenteric ischemia. *Surg Clin North Am* 1992;72: 157-82.
11. Bakal CW, Sprayregen S, Wolf EL. Radiology in intestinal ischemia: angiographic diagnosis and management. *Surg Clin North Am* 1992;72: 125- 41.
 12. İstanbul Sağlık (2006) Hot S, Akut Mezenterik İskemi Tanısında D-Dimerin Önemi, Uzmanlık Tezi 2006.(27/09/2020 tarihinde http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/tez/pdf/genel_cerrahi/dr_semih_hot.pdf adresinden ulaşılmıştır).
 13. Oldenburg WA, Lau LL, Rodenberg TJ, Edmonds HJ, Burger CD. Acute mesenteric ischemia: a clinical review. *Arch Intern Med*. 2004 May 24;164(10):1054-62. doi: 10.1001/archinte.164.10.1054. PMID: 15159262.
 14. Lawson RM. Mesenteric Ischemia. *Crit Care Nurs Clin North Am*. 2018 Mar;30(1):29-39. doi: 10.1016/j.cnc.2017.10.003. Epub 2017 Nov 20. PMID: 29413213.
 15. Klein HM, Lensing R, Klosterhalfen B, et al. Diagnostic imaging of mesenteric infarction. *Radiology* 1995;197(1):79-82.
 16. Kanasaki S, Furukawa A, Fumoto K, Hamanaka Y, Ota S, Hirose T, Inoue A, Shirakawa T, Hung Nguyen LD, Tulyeubai S. Acute Mesenteric Ischemia: Multidetector CT Findings and Endovascular Management. *Radiographics*. 2018 May-Jun;38(3):945-961. doi: 10.1148/rg.2018170163. PMID: 29757725.
 17. Hanglund U. Gut ischaemia. *Gut* 1994 35 (Suppl 1): S73-76.
 18. Björck M, Acosta S, Lindberg F, Troëng T, Bergqvist D. Revascularization of the superior mesenteric artery after acute thromboembolic occlusion. *Br J Surg* 2002;89(7):923-7.
 19. Meng X, Liu L, Jiang H. Indications and procedures for second-look surgery in acute mesenteric ischemia. *Surg Today*. 2010 Aug;40(8):700-5. doi: 10.1007/s00595-009-4140-4. Epub 2010 Jul 30. PMID: 20676851.
 20. Sheeran, S., Sclafani, S. Successful intraarterial recombinant tissue plasminogen activator therapy for acute embolic occlusion of the superior mesenteric artery. *Emergency Radiology* 8, 152–155 (2001). <https://doi.org/10.1007/PL00011894>

21. Kuralay E, Bolcal C, Cingöz F et al. Akut superior mezenter arter trombozunda superior mezenter arter reimplantasyonu: olgu sunumu. *Turkish J Thorac Cardiovasc Surg* 2004;12:208-10.
22. Atak İ, Çalışkan M, Başak F, Bilgili Ü, Baş G, Alimoğlu O. MT-HFR C677T mutasyonunun neden olduğu superior mezenterik ven trombozu. *Genel Tıp Dergisi* 2012;22(2):74-7.
23. Mete D, Öngel K. Mezenter arter trombozu sonucu gelişen akut mezenterikiskemi. *Smyrna Tıp Dergisi* 2017;7(3):57-9.
24. Rosendaal FR. Venous thrombosis: a multicausal disease. *Lancet* 1999;353:1167.
25. Romano, N., Prosperi, V., Basili, G. *et al.* Acute thrombosis of the superior mesenteric artery in a 39-year-old woman with protein-S deficiency: a case report. *J Med Case Reports* 5, 17 (2011). <https://doi.org/10.1186/1752-1947-5-17>
26. Chronic mesenteric ischaemia: Diagnostic and therapeutic difficulties - Case report
27. Bertran X, Muchart J, Planas R, et al. Occlusion of the superior mesenteric artery in a patient with polycythemia vera: resolution with percutaneous transluminal angioplasty. *Ann Hematol* 1996;72:89.